

νόμφης ἡ Ὀλγα ἐμειδίκαε, καὶ ἔρριψε λαθραῖον βλέμμα συγχαρητικὸν εἰς τὸν ὠραῖον ὑπολοχαγόν.

— Καὶ αὐτὴ, εἶπε κατὰ μόνας, θὰ γονατίσουν ὡς καὶ ἡμεῖς.

Ὅτε δὲ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν αἱ δύο ἐξαδέλφαι περιεπτύχθησαν ἀλλήλας.

— Παιρικάλεσε τὸν Θεὸν ὑπὲρ ἐμοῦ, εἶπεν ἡ Ὀλγα, καὶ σ' εὐχαριστῶ, πιστεύω εἰς μέλλουσαν εὐτυχίαν.

— Οἱ δὲ γονεῖς σου; ἠρώτησεν ἡ Κ. Κορνελία.

— Ἐμείναν εἰς Νεάπολιν.

Καὶ δεῖξάτα ἀπὸ τοῦ παράθυρον ἀμαζαν ἐπρόσθεσε·

— Μετ' ὀλίγον θὰ ἐπιστρέψω νὰ τοὺς πάρω.

Ἡ προσθήκη αὐτὴ συνετάραξεν ὅλους, καὶ ὅλοι ἤρχισαν νὰ διαμαρτύρωνται νὰ παραπονῶνται καὶ νὰ ἐρωτῶσιν. Ὁ δὲ Ρζοὺλ πλησιάζας τὴν Κλαρίσιν καὶ λαβὼν τὴν χεῖρά της ἠρώτησεν·

— Ἐπρόφερετε λοιπὸν τὴν καταδίκην μου;

Ὅλοι εἶχον περιτριγυρίσει τὴν Κλαρίσιν.

— Τέκνον μου, εἶπεν ὁ λόρδος Οὐίνθσεϊν, ἀντιπροσωπεύω τὴν ἔραν ταύτην ὅλην σου τὴν οἰκογένειαν. Σὲ δίδω λοιπὸν τὴν ἀδειαν ν' ἀποκριθῆς εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ Κ. Σιστεναί.

Ἐνῶ δὲ ὠμίλει ὁ λόρδος, τὸ γλυκὺ καὶ ἱλαρὸν βλέμμα τῆς Κλαρίσης ἐπλανᾶτο ἀπὸ τῆς Ὀλγας εἰς τὸν Ἐδουάρδον. Καὶ ὡχρὰ μὲν ἀλλὰ γαληνία πρὸ τῆς εὐτυχίας τὴν ὁποίαν ἐπροξένισε θυσιάσασα τὴν ἰδικὴν της, ἀπέσυρε τὸν μακρὸν καὶ λευκὸν πέπλον της, καὶ ἀποκαλύψασα ῥάσον καὶ κομβολόγιον μοναχῆς ἀπεκρίθη·

— Ὑγιαίνετε!

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ

τῆς ἐν Μάρτισεστερ Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας
τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

— 000 —

Φαιδρὰ καὶ ὠραία ἀνέτειλεν ἡ Κυριακὴ τῆς 6 Ὀκτωβρίου (ἔ. ν.) ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τῶν καπνῶν καὶ τῶν ὀμβρῶν, καὶ φαιδρῶ τῷ προσώπῳ πάντες οἱ παροικοῦντες ἐνταῦθα ὁμογενεῖς καὶ τινες τῶν ἐν Λίβαρπουλ ἐπορεύοντο περὶ τὴν 10 π. μ. εἰς τὴν τελευτὴν τῶν ἐγκαίνιων τοῦ νεοδημητοῦ ναοῦ.

Ἐπειδὴ ἡ παλαιὰ ἐκκλησία, οἰκοδομηθεῖσα πρὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπὸ τῆς νεοσυστάτου Ἑλληνικῆς κοινότητος ἀπέδη ὅλως ἀνεπαρκῆς εἰς τὸν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη αὐξηθέντα ἀριθμὸν τῶν οἰκογενειῶν καὶ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, κατέστη ἀναγκαιοτάτη ἡ ἰδρυσις νέου ναοῦ εὐρυχωροτέρου, στερεωτέρου καὶ εὐπρεπεστέρου, ἀναλόγου πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν ἑλληνικὴν φιλοκαλίαν. Εἰς πε-

ρίοπτον λοιπὸν καὶ εὐρύχωρον θέσιν κατεβλήθη τὸν Μάϊον τοῦ 1860 ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος τοῦ νέου οἰκοδομήματος, ἐνδὸν δὲ τοῦ λίθου τούτου κατετέθησαν ἐπὶ μεμβράνης γεγραμμένα τὰ ὀνόματα τῶν συνδραμόντων ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως αὐτοῦ· διότι ἐν ἀξιομνημονεύτῳ συνελύσει τῶν μελῶν τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος, γενναίᾳ πρὸς περισμὸν τῶν ἀναγκαιῶν καρπαιῶν, ἐν ἧ ἐγένετο συζήτησις περὶ πραγματοποιήσεως δανείου ἢ ἐκουσίως συνεισφορᾶς, ὑπερίσχυσε ἡ τελευταῖα πρότασις, καὶ δοθέντος γενναίου παραδείγματος παρὰ τῶν προτεινάντων τὴν συνεισφορὰν, πάντες σχεδὸν ὁμοθυμαδὸν ἐπλήρωσαν τὸ κατὰ δύναμιν τὸν κατάλογον δι' ἐκουσίως συνεισφορῶν, καὶ οὕτως ἐν μιᾷ ἔρῃ τὸ δωρηθὲν ποσὸν ἐπλησίασε κατὰ τὰ τρία τέταρτα τὴν προϋπολογισθεῖσαν δαπάνην ἐκ περίπου ἑξακισχιλίων λιρῶν ἢ 170,000 δραχμῶν.

Ἴδου πῶς ἀπεπερατώθη αἰσίως πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἡ οἰκοδομὴ φιλοτίμῳ ἐπιστάσι τῆς τεσπὶ τούτῳ ὀρισθείσης ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ὑπὸ τῆς καινότητος ἐκλεγομένων ἐνιαυσίως ἐπιτρόπων.

Ἡ ἐξωτερικὴ πρόσοψις τοῦ ναοῦ εἶναι σεμνοπρεπῆς καὶ κομψή· ὁ δὲ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ἀετώματος, βασταζομένου ὑπὸ τεσσάρων κίωνων κυρινθιακῆς τάξεως, σταυρὸς, δεικνύει ἀμέσως εἰς πάντα ξένον δικαίτην τὴν ἰσότητά τοῦ κτιρίου.

Δὲν ἐπιχειρῶ τὴν περιγραφὴν τῆς ἐσωτερικῆς διαρρυθμίσεως, τὸ σύνολον τῆς ὁποίας, καθαρὸν, περιεργασμένον, διακεπτεκιλμένον καὶ νεκρὸν, ἐξῆλθε χθὲς μόλις ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἀρχιτέκτονος, καὶ τέρπει τὰς ὄψεις τῶν εἰσερχομένων διὰ μεγαλοπρεποῦς καὶ ὑψηλοῦ προστυλίου, καὶ τοῦ χαμπλοῦ πρυδόμενου εἰς τὴν περίρωτον αἴθουσαν τῆς ἐκκλησίας, χωρίζουμένην εἰς τρεῖς ὑποστάσεις διὰ κορινθιακῶν κίωνων. Τὸ εἰκονοστάσιον τοῦ ἱεροῦ βήματος φέρει πρὸς τὸ παρὸν πέντε μόνον εἰκόνας δωρηθείσας ὑπὸ τινῶν τῶν ἐνταῦθα ὁμογενῶν, ἔργα δὲ τοῦ ἐν Μονάχῳ ὁμογενοῦς ζωγράφου Κ. Βρυζάκη, περιποιούντα αὐτῇ τιμὴν διὰ τε τὸ ἐπίχαρι τοῦ χρωματισμοῦ, τὸ λεπτὸν τῆς γραφίδος, τὸ ἱεροπρεπὲς τῆς στάσεως καὶ τὴν ἔκφρασιν τῶν προσώπων, ἀναμνηστικουσαν τὴν Ῥαφαήλειον σχολήν. Τὰ λοιπὰ εἰκονοστάσια εἰσὶ κενὰ κατὰ τὸ παρὸν.

Καὶ τὸ μὲν ὅλον ὠραῖον· ἀλλ' ἡ ἀκριβεστέρα παρατήρησις καὶ ἐξέτασις τῆς νέας ταύτης ἑλληνικῆς ἐκκλησίας λαμβανομένης ὑπὸ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν ἐποψιν, εὐκόλως, νομίζω, ἄδηλαί τὸν Ἑλληνα παρατηρητὴν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι κάλλιον ἴσως ἤθελεν εἶσθαι ἐὰν τὸ σχέδιον ὑπεβάλλετο ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ Ἑλληνοσ ἀρχιτέκτονος· διότι, ὅπως ἐφηρημῶσθη καὶ ἐξετελέσθη, φαίνεται σύμφωνον μὲν πρὸς τὰς ψυχρὰς ἀξιώσεις τοῦ ὀμιχλώδους βρετανικοῦ κλίματος, καὶ τὰς ἰδιορρυθμοὺς διακρίσεις τῆς ἀγγλικῆς τεκτονικῆς, ἀλλὰ μεμακρυσμένον τῶν παραδόσεων τῆς Βυζαντινῆς τέχνης, ἧτις καθιέρωσε παρ' ἡμῖν πρὸ αἰώνων τὸν τύπον τῆς οἰκοδομῆς τῶν ναῶν καὶ παρήγαγεν, ὡς γνωστὸν, σεμνότατα ἔργα τοῦ εἶδους τούτου. Ἡ ἐκτέλεσις ὁμοῦς φιλοτεχνημάτων τοιαύτης ἀρχιτεκτονικῆς, ἐκφραζούσης καθαρώτερον τὴν ἑλλη-

νικήν χριστιανικήν ιδέαν, καὶ διεγειρούσης εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Ἑλλήνου ἐνδόξους προπατορικός ἀναμνήσεις εἶναι ἐφικτὴ καὶ κατορθωτὴ εἰς κοινωνίας πολυμελῆς, μονίμως ἐγκαταστημένης ἔστι καὶ ἐν γῆ ἀλλοδαπῇ, εὐπρόσβουτος, καὶ εἰ δυνατόν μὴ νοσταλγούσας. Διότι τί ἄλλο μᾶς ἐμπνέει ἢ τὸ ἐξ τοῦ βρετανικοῦ οὐρανοῦ εἰμὴ νοσταλγίαν, καὶ τί ἄλλο ὀφείλει ἕκαστος ἀπόδημος Ἕλληνας νὰ ὀνειροπολῇ καὶ νὰ εὐχεται ἐκ καρδίας εἰμὴ τὴν ἀποκατάστασίν του εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων του, εἰς πατρίδα ἐλευθέραν, εὐνομούμενην καὶ εὐδαιμονοῦσαν;

Ὅπως δὴ ποτε αἱ σήμερον συγκροτοῦντες τὴν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Ἑλληνικὴν κοινότητα, θέλουσι καταλείψαι εἰς τοὺς διαδεξομένους αὐτοὺς μνημεῖον ἐθνικῆς φιλοτιμίας καὶ ἀρσιώσεως εἰς τὰ πάτρια.

Μεταξὺ τῆς σιγῆς τοῦ περιεστῶτος ἀκροατηρίου, ὑπὲρ τὸ ἥμισυ τοῦ ὁποίου συνέκειτο ἐξ Ἀγγλῶν καὶ Ἀγγλίδων, ἤρξατο ἡ ἀκολουθία τῶν ἐγκαινίων, ἱερουργούντων τοῦ Κ. Ν. Μορφινῶ, ἱερέως τῆς ἐν Λονδίνῳ Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, καὶ τοῦ ἡμετέρου ἱερέως Κ. Β. Μύρου. Γνωστὴ παρ' ἡμῶν ἡ τελετὴ αὕτη, δι' ἃ δύναμαι νὰ σημειώσω μόνον ὅτι ἐτελέσθη μετὰ μεγάλης τάξεως, εὐπρεπείας καὶ συμφώνως μὲ τοὺς ἀνάκλαθεν ἐκκλησιαστικούς κανονισμούς. Αἱ δὲ μερικότητες αὐτῆς, οἷον ἡ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐξοδος τῶν ἱερέων ἐν μέσῳ λαμπραδηρόρων εἰς τὸν τῆς ἐκκλησίας νάρθηκα, ἡ αὐτόθι δέσεις, ἡ εἴσοδος αὐτῶν καὶ ἡ μετὰ ταῦτα λούσις τῆς ἱερᾶς τραπέζης σμύρνα καὶ κασία καὶ ἱεροῖς μύροις, καὶ ἡ δι' ἱεροῦ μύρου σταύρωσις τῶ γωνιῶν τοῦ ναοῦ, αἱ μερικότητες, λέγω, αὐταὶ πλήρεις μυστηριωδῶν παραδόσεων καὶ συμβόλων, ἐνεποίησαν βαθεῖαν ἐντύπωσιν εἰς πᾶν τὸ ἀκροατήριον.

Οὕτω λοιπὸν ἐγκαινισθεὶς τῆς ἐκκλησίας, ἐτελέσθη ἡ ἱερὰ λειτουργία μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ὁποίας ἐξεφωνήθη ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου ἱερέως λόγος συγκινήσας τὸ Ἑλληνικὸν ἀκροατήριον διὰ τῆς ἐνθουσιώδους ἀπαγγελίας τοῦ ἱεροκήρυκος. Καὶ ἀληθὲς μὲν ὅτι δίκαιος ἀπενεμήθη παρ' αὐτοῦ, κατὰ τὸ προσήμιον καὶ τὸν ἐπίλογον, ὁ ἔπαινος πρὸς τοὺς ἰδρυτὰς τῆς νέας ταύτης ἐκκλησίας, ἀλλὰ συγχωρηθῆτω μοι νὰ προσθέσω ὅτι ἡ δύνατο νὰ ᾖναι συμπεπλεγμένως μὲ ἀνθρ. ποιήσεως ἀπλούστερα, μὲ γαλτιώτερα ῥητορικά σχήματα καὶ μὲ ἥττον πυκνὸν λίθον ἐγκωμίων πρὸς ἄνδρας ἐκπληρώσαντας ἱερὸν καθῆκον. Προσέτι ἐὰν ἀντὶ τοῦ ἐκλεχθέντος θέματος τοῦ λόγου, ταύτέστι περὶ τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἀρμονικῆς ἐνώσεως τῆς ψυχῆς μετὰ τοῦ σώματος, θέματος ὅπερ ἐξεργάσθη διὰ μακρῶν καὶ ἀνέπτυξε μετὰ εὐγλωττίας καὶ καταλλήλων θεολογικῶν μαρτυριῶν καὶ ῥήσεων, ἀλλ' ἵσως ἀρμόζοντος μᾶλλον εἰς ἄλλην περίστασιν ἢ μετ' ἀκολουθίαν τοσοῦτον ἐκτεταμένην, ἐὰν, λέγω, ὁ σεβάσμιος ἡμῶν ἱερεὺς ἐλάμβανεν ἕτερον θέμα λόγου προχειρότερον, ὡς τὸ περὶ ἱστορικῆς ἀφηγήσεως τῶν ἐγκαινίων καὶ τῆς ἐξηγήσεως τῆς μυστηριώδους ταύτης τελετῆς, ἐμελλε, νομίζω, νὰ παράσχῃ εἰς τοὺς ἤδη κεκοπιακότες ἀκροατὰς εὐάρε-

στον ἄμα καὶ ὀφειλόμενον ψυχαγωγίαν, καὶ τολμῶ εἰπεῖν, καταλληλοτέρην εἰς τοιαύτην ἐορτήν.

Ἄλλ' ὅπερ τὰ μέγιστα συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπικόσμησιν τῆς διπλῆς τελετῆς ὑπῆρξεν ἡ μουσικὴ, ἀναμείλωντος τοῦ ἐν τῇ ὑπερίῳ στοῦ τῆς ἐκκλησίας χοροῦ τοῦ ὑπὸ τοῦ Κ. Ι. Χαβιαρᾶ ἐπιτήδεος διὰ τὰ ἐγκαινία μουσουργηθέντας ψαλμοὺς, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ μελωδήματα τῆς ἀκαλουθίας συντεθειμένα ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ.

Ὁ Κ. Χαβιαρᾶς, γνωστὸς πρὸ πολλῶν χρόνων εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κοινὸν διὰ τὰ φιλολογικὰ αὐτοῦ πονήματα, κατέστη γνωστότερος διὰ τῶν μουσικῶν αὐτοῦ ἔργων, ἐκδεδομένων πρὸ δύο περίπου ἐτῶν. Ὁ φιλόκαλος οὗτος καὶ ἐργατικὸς ἀνὴρ παρατηρήσας πρὸ πολλοῦ χρόνου τὴν καταφρόνησιν εἰς ἣν παρά τοις Εὐρωπαίοις ὑπέπεσαν ἡ ἡμετέρα ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ ἐνεκὰ τῶν ἐλαττωμάτων, τὰ ὁποῖα ἐνόθευσαν τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς καλλιπῆ ἐπὶ τῆς μακροχρόνιον δουλείας καὶ ἀμαθείας τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, καὶ συνειδὼν ὅτι ἐν ταῖς κατὰ τὴν περρωτισμένην Εὐρώπῃν ἑλληνικαῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἀπέβαινε δυσκολωτάτη ἢ τε σπουδὴ αὐτῆς καὶ ἀπόκτησις φιλοτέχνων ψαλτῶν, πρὸ πάντων δὲ ὅλως ἄχαρις καὶ γυμνὴ ἀρμονίας ἢ μονόφωνος μουσουργία, ἐνόησεν ὅτι ἡ συγκράτησις χοροῦ τοῦλάχιστον τετραφώνου ἀπέβαινε ἀναγκαιοτάτη ἐγκύψας δὲ μετὰ συντόνου φιλοπονίας εἰς τὴν μελέτην τῆς παρ' ἡμῶν, καὶ ἐρευνήσας τὰς Ἑλληνικὰς αὐτῆς πηγὰς, βοηθεία καὶ συνεργασίαν ἐπιστήμων μουσικοδιδασκάλων Γερμανῶν, ἀπεδόθη πρὸ δεκαεπτὰ ἐτῶν εἰς ἀγῶνα πολύμοχθον ἀδιάκοπον, ἀβράβευτον, ἀλλὰ καλὰ καὶ ὠραία ἀποτελέσματα ὑποσχόμενον τῇ πατρίδι ἡμῶν. Περὶ τῶν μουσικῶν ἔργων τοῦ ἀξιοτίμου τούτου Ἑλλήνου ἀνάγκη νὰ γραφῇ πραγματεία, ὑπὸ χειρὸς μάλιστα εἰδήμονος. Ἄλλ' ὡς ἐκ τῶν κλῶν ἀποτελεσμάτων τῶν προσθόντων ἐκ τῆς παραδοχῆς αὐτῶν εἰς τινὰς τῶν ἡμετέρων ἐκκλησιῶν, καὶ ἐκ τῆς εὐφροσύνης ἐντυπώσεως ἣν παρέχει ὁ ψάλλον χορὸς, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς βέβαιον ὅτι ἡ τοιαύτη μεταρρύθμισις τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς ἀπέδειξε τρία τινα πρῶτον ὅτι δύναται νὰ τονισθῇ κατ' ὄλους τοὺς ἤχους διὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς σημειογραφίας· δεύτερον ὅτι, διατηρουμένων διὰ τῆς γραφῆς ταύτης τοῦ τε χαρακτῆρος καὶ τῶν κατὰ κανόνα μελωδιῶν αὐτῆς, δύναται νὰ δεχθῇ τὸν στολισμὸν τῆς ἐντέχνου ἀρμονίας· καὶ τρίτον ὅτι, διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρμονίας, μένει ἡ αὐτὴ, καὶ οὐχὶ γυμνὴ, ἀλλ' ἀξιοπρεπῶς διακεκοσμημένη. Πρὸς τοῦτοις διὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς σημειογραφίας, ἡ πρόητις παρ' ὀλίγων μόνον γνωστὴ κατὰ τέχνην, ἐγένετο ἤδη, οὐ μόνον εἰς πάντα Ἑλλῆνα ἢ Ἑλληνίδα, εἰδήμονας ὡς ποσοῦν τῆς φωνητικῆς ἢ ὀργανικῆς μουσικῆς, γνωστὴ καὶ εὐμεταχειρίστος, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Εὐρωπαίους, οἵτινες, μὴ δυνάμενοι νὰ λάβωσι γνῶσιν ταύτης διὰ τὴν ἱερογλυφικὴν σημειογραφίαν τῆς, διεβρήγγυντο λέγοντες τὰ μύρια κατ' αὐτῆς.

Εὐχῆς λοιπὸν ἔργον εἶναι ὅπως τοσαῦται εὐλικρινεῖς προσπάθειαι ὑπὲρ τοσοῦτου εὐγενοῦς σκοποῦ τύ-

χρῆσι τῆς δευτέρας προσοχῆς, καὶ τὸ μουσικὸν τοῦτο σύστημα, καθαρῶς Ἑλληνικὸν καὶ θρησκευτικόν, νὰ γείνη παραδεκτὸν ἐν ταῖς ἡμετέραις ἀνατολικαῖς ἐκκλησίαις ἐπ' ἀγαθῇ τῆς προόδου τῶν ἀναγεννωμένων ὠραίων τεχνῶν ἐν τῇ φίλῃ πατρίδι.

Μάντισσα, 15 Ὀκτωβρίου 1861.

Χ. Δ. ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ.

ΣΥΛΛΟΓΗ

λέξεων, φράσεων καὶ παροιμιῶν

ἐν χρήσει παρὰ τοῖς σημερινοῖς κατοικοῖς
τῆς νήσου Κυθέρων.

(Συνέχ. ἴδε φυλλάδ. 276, 277.)

—οοο—

Ἄνεμομαζώματα. Συνάθροισις παντοίων εἰδῶν πραγμάτων, ἐξ οὗ καὶ ἡ παροιμία· «ἀνεμομαζώματα διαβολοσκορπίσματα».

Ἄνεξάγκλητος, ἀντὶ ἀνεξάντλητος. Ἀναριθμητός. «ἔχει βίος ἀνεξάγκλητος». Τουτ. εἶναι ὑπερπλοῦτος.

Ἀνημένω καὶ ἀναμέγω. Περιμένω τινὰ ἀκαρτερῶ, ἀπαντέχω.

Ἀνημπορεύω καὶ ἀνήμπορος, ὁ ἐλαφρὰ ἀσθενῶν, ὁ κακοδιάθετος. «Αὐτὸς ἦταν ἀνήμπορος, ἢ ἀνημπόρευε».

Ἀνιατα (τὰ). «Ἐπάθε τὰ ἀνίατα» τουτ. ὑπέφερε τὰ πάνδεινα.

Ἀνιστοροῦμαι, ἀναπολῶ τι εἰς τὴν μνήμην μου, «στένω καὶ ἀνιστοροῦμαι».

Ἀντάρα (ἡ) καὶ ἀνταραῆ, θόρυβος πολὺς καὶ ταραχή. «ἔχουν ἀντάραις στὸ σπῆτι καὶ τρεχάματ». »

Ἀντηλαρίδα (ἡ) καὶ ἀντήλα. Κοινῶς ἡ ἀντηλάξ, ἡ ἀντανάκλασις τοῦ ἡλίου.

Ἀντι (τὸ) καλεῖται ἐργαλείον τι ὑψάντικόν ἀποτελοῦν μέρος τοῦ ἀργαστηρίου, ἢ ἐργαστηρίου (ἐργαλεῖς) καὶ χρησιμεύειν εἰς ἀντίστασιν.

Ἀντιβασίω. Λέγεται ὅταν ἀντιβαστάξῃ τις, ἢ ὑποστηρίξῃ ἐκότερον τῶν ἐπὶ τοῦ σώματος φορτίων ζώου τινός, ὅταν φορτόνηται ἢ ἐκφορτόνηται. Σημαίνει δὲ καὶ τὸ παρεμποδίζω ἢ σταματῶ, ὡς, ἡ φρ. «τὴν ἀντιβάσταξαν τὰ καταμήνια», τουτ. ἐγένεν ἐπίσχεσις τῶν ἐμμήνων.

Ἀντιβοῶ, καὶ ἀντιβοῆ, καὶ ἀντιβοῖτό, λέγεται ἢ ἀντήχῃσις κρότου τινός μετὰ βόμβου.

Ἀντίγαμος. Λέγεται ἡ ἐορτὴ μετὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν τοῦ γάμου, καθ' ἣν συνεπισκέπτονται οἱ συγγενεῖς τῶν νεοσυζευθέντων, καὶ συνεορτάζουσιν ἀμοιβαίως. Ἄλλαχού λέγεται καὶ ἀντίγαρος, καὶ ἐπιστροφή.

Ἀντίδια, καὶ ἀντιδομάρουλα. Εἶδος πικρῶν μαρουλίων. Ἴσως ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ *indivia*.

Ἀντιδίκος. Ὁ ἐναντίος, ὁ ἐχθρὸς, ὡς ὁ ὀρκιζόμενος εἰς ἄγιον λέγει. «Ἀντιδίκον νάχω τὴ χάρα τει».

Ἀντικάματο. Λέγεται ἢ ἀνταπόδοσις μισθοῦ ἐργασίας ἀγροτικῆς.

Ἀντιλαλία. Ἡ ἀντήχῃσις τῶν κωδῶνων. Λέγεται καὶ *λαλία*.

Ἀντιλόγησι ἀντὶ τοῦ ἀντελόγησι, τουτ. ἔλειψεν ἀπὸ τὸν λόγον του, ἢ μετέβλε γνώμην.

Ἀντιμάμαλο, καὶ ἀντιμακαλίζω. Σημαίνει τὸ ἀνγκινῶ σῶμά τι, ἢ τὸ κτυπῶ κατὰ γῆς. Λέγεται καὶ ἀσκοχτυπῶ.

Ἀντιμόστομο. Εἶδος μέτρου ἐλτάτως ἔλαστον σπιθαμῆς. Ἄλλαχού *Ἀγκυρόστομο*.

Ἀντιπῆμος (ἐπίρ.) Μήπως, ἀρχε. Λέγεται καὶ ἀπάντιμος, καὶ *Μήγαρης* (Μη γάρ). Ἰδὲ καὶ λέξ. ἀπάντιμος.

Ἀντιπατεῖ. Λέγεται ἐπὶ ἀνθρώπου περιπατοῦντος μὲ οἴσιν· σημαίνει δὲ καὶ τὸ πατῶ ἐναλλάξ ἐπὶ τινος μαλακοῦ σώματος ὡς, «ἀντιπατεῖ τὰ σταφύλια» εἰς τὸ λανὸ (ληνόν) ἢ εἰς τὸ πατητῆρι.

Ἀντιράβδι (τὸ) Καλεῖται πᾶν τὸ ἐπ' ὤμων ἐπὶ τινος ῥάβδου βασταζόμενον.

Ἀντίσηκο (τὸ), ἐκ τοῦ ἀρχαίου ἀντισηκῶ καὶ ἀντισήκωκ. Τὸ φέρον εἰς ἰσοσταθμίαν ζυγίζόμενον βάρη, ἢ, τὸ ἐξισάζον.

Ἀντισκαφίω ἢ ἀντισκάφτω. Σημ. τὸ σκάπτω διὰ δευτέραν φοράν τὸν ἀγρὸν, «ἀντισκάφησε τ' ἀρπῆλι καὶ τὸ χωράφι».

Ἀντισκόβω ἢ ἀντισκόβω, καὶ ἀντισκόβω. Σημ. διακόπτω τὴν ὁμιλίαν τινός. «Μὴ τὸν ἀντισκόβεις», τουτ. μὴ ἐμποδίζεις τὴν σειρὰν τῆς ὁμιλίας του.

Ἀντιστήλωμα. Καλεῖται τὸ ὑποστήριγμα, καὶ ἀντιστηλώνω, ῥημ.

Ἀντίσπακο (ἀντίσπακον) «εἶναι πικρὸ ἀντίσπακο», τουτ. ἔχει τὴν γεῦσιν πικρὰν ὡς τῆς σφάκας, ἢ ῥοδοδάφνης.

Ἀντριέομαι. Ἀντὶ τοῦ ἀνδρίζομαι, ἐνδυναμοῦμαι.

Ἀντρογυναῖκα, καὶ ἀντρογύναικο. Ἡ εὐρωστος γυνὴ ἢ ὁμοιάζουσα τὸν ἄνδρα (*Virago*). **Ἀντροκόπελο** (τὸ), λέγεται τὸ κοράσιον τὸ μετὰ τῶν νεανίων ἀναμειγνυόμενον καὶ παίζον.

Ἀντοναῖδα. Εἶδος βοτ. ἰατρ. Ἴσως ἡ ὄνονις (*ononis hargvensis*), ἐξ οὗ καὶ τὸ παρὰ τῶν γυναικῶν λεγόμενον. «Ἀντοναῖδα καὶ λουλάκι, καὶ ἀλλονένα χορταράκι, νὰ τὰ ξεύσαν ἢ μανάδες δὲν ἔχάναν τὰ παιδιὰ τους».

Ἀνυδρίασις. Λέγονται αἱ ἀνομβρίασις ἢ λειψυδρίασις. Ἐφέτος ἔχομεν ἀνυδρίασις, ἢ ἀναβροχίασις ἢ ξερασίασις. Ἐξ οὗ καὶ «ἀνυδρος τόπος», τουτ. ξηρὸς (*aride*). «Ἀνυδρο λάδι», λέγεται τὸ καθαρὸν καὶ ἄδωλον ἔλαιον.

Ἀνυδαρταῦ (ἡ) καλεῖται ἡ ὑψάντρια (*la tis-serande*.)

Ἄνω-ἄνω, καὶ ἔνω. Λέξεις ἀγροτικαὶ λεγόμεναι